

Poblat del pla dels ocells

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Pla dels ocells S/N
Emplaçament	A la part sud-est del pla dels ocells en una petita zona boscosa entre el pla i la urbanització de les cases dels carrers Abat Oliba i del Ripollès i seguint la pista de la Rovira hi ha un corriol que hi mena a través d'uns horts
Alçada:	610

Coordenades:

Latitud:	42.10067825819
Longitud:	2.2125210399772
UTM Est (X):	434885
UTM Nord (Y):	4661255

Classificació

Número de fitxa	08237 - 145
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Segle	XI-XIV
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Cobert de vegetació i integrat en els marges de pedra seca fa que sigui difícil endevinar-ne la seva tipologia i extensió encara que arreu hi ha estructures de cases i murs en el vessant sud del petit altiplà del Pla dels Ocells. Tanmateix caldria fer una campanya de neteja, prospecció, delimitació i excavació arqueològica per valorar la seva extensió i grau de conservació de les restes d'aquestes antigues estructures.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Caldria establir els límits i extensió del jaciment arqueològic i de la seva afectació per tal de poder-los protegir ja que la zona es troba afectada en el desenvolupament d'un projecte d'urbanització dit de Pla dels ocells. Caldria documentar la seva extensió i el grau de

conservació per plantejar possibles intervencions futures

Accés	Obert
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	5014106DG3651S0001KR
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dv., 04/08/2023 - 07:12

Descripció

Es tracta d'un conjunt de restes de murs pertanyents a estructures de cases i antics habitatges situats a la part sud del denominat pla dels ocells i encarats mirant a la riera de Cusoms. En aquesta zona avui coberta de vegetació es poden endevinar restes de murs construïts en pedres d'una o dues filades, unides amb argamassa de calç i amb diverses orientacions. Aquestes estructures es disposen formant terrasses en diferents nivells que avui dia estan ocupades per petits horts i feixes de conreu. Atès que la zona està coberta de vegetació es fa molt difícil identificar-ne la seva extensió global.

Observacions:

Caldria fer tota una tasca de neteja i esbrossada de la zona on hi ha les restes de l'antic poblat per tal de delimitar l'abast i extensió de les restes per a poder-les protegir com a jaciment arqueològic i iniciar campanyes d'excavació per a poder conèixer les trestes. tanmateix hauria de ser declarat com a AEA (Àrea d'expectativa arqueològica) dins del POUM, raó de la qual caldria fer rases de delimitació amb mitjans mecànics. Val a dir que l'any 2000 es van fer entre els dies 23 d'octubre i 16 i 17 de novembre diverses rases de delimitació als camps 1 i 2 amb uns resultats que exposarem a la fitxa següent. Podria donar-se el cas que aquestes restes siguin de masos medievals o també d'un nucli poblacional situat a "l'altra banda"

Història

Segons Marta Fàbregas i Joan Blasi en la seva memòria d'urgència realitzada al pla dels Ocells de sant Quirze de Besora s'exposa el següent

"La presència d'unes estructures al vessant sud i al capdamunt del turó evidencien un hàbitat anterior en aquesta zona, però el que no està clar és a quin moment daten. Les úniques referències que en tenim són de 1981 quan A.Pladevall esmenta l'existència de restes ibèriques al turó del pla dels ocells i la carta arqueològica durant la confecció de la qual es van prospectar els camps circumdants i es van documentar la presència de materials arqueològics en superfície. Així d'entrada es fa molt difícil determinar si realment es tracta d'un poblat ibèric, tal i com es creu popularment a Sant Quirze, o si per contra serien de l'època medieval coincidint amb la creació d'un altre poble a l'altra banda del riu.

Per una banda tal i com apunten alguns autors cap els segles III i II ac. es documenta una relativa abundància d'assentaments situats en turons o punts elevats molts dels quals es situen al costat del Ter amb una funció de control i vigilància. Se'n té un coneixement molt irregular, sovint només a resultes d'antigues troballes en superfície, cosa que coincideix amb les característiques que presenta el pla dels ocells. D'altra banda hi ha constància d'altres restes a l'àrea de Sant Quirze com un tram de la via romana, o afloraments de materials arqueològics recollits pel Sr. Grau, aficionat local i conservats en la seva col·lecció que van

des d'època prehistòrica fins el segle XX, cosa que fa plausible aquesta hipòtesis. de tota manera, entre els materials localitzats, la majoria corresponen amb ceràmica medieval i moderna i si recordem que en molts casos a l'època medieval sorgeixen petits assentaments en indrets ocupats època ibèrica o amb característiques similars, tampoc sembla descabellada la idea que el jaciment del pla dels ocells sigui d'època medieval".

Aquesta intervenció va afectar els camps de la part superior on hi ha les restes visibles, el que es van denominar camp 1 i camp 2. En quant a l'apartat de les conclusions d'aquesta intervenció afirmen que es van fer un conjunt de 28 rases que es van sondejar en 2 camps. Els resultats són que tot el conjunt estava cobert arreu per un estrat homogèni de l'època moderna que proporcionà fragments de ceràmica medieval i també romana molt rodada. També es van localitzar dues parets que per les característiques semblaven ser parets de marge. amb la qual cosa la possibilitat que el jaciment s'estengués en aquesta zona era nul·la. Els autors afirmen al final

Ara bé, cal esmentar la presència d'alguns fragments de ceràmica feta a mà, de factura barroera, que sembla correspondre al neolític antic. Tot i que l'escassetat de material fa molt difícil de precisar i assegurar aquesta cronologia, diferents especialistes d'aquesta època històrica han afirmat que es tracta de ceràmica epicardial. Es un estil ceràmic que es produeix entre el 5300 i 4000 ac. Aquest material arqueològic ha aparegut a les rases 1, 2 i 3. del camp 2 que de fet són les úniques que han donat una profunditat de sediments prou important que arribaven fins als tres metres. Tanmateix creiem que aquest material ceràmic pertany a un altre jaciment arqueològic totalment independent al conegut del Pla dels ocells. Des d'aquí proposem que s'inventarii aquest nou jaciment prehistòric a la carta arqueològica de l'Osona amb el nom del pla dels Ocells II

Bibliografia

BUSQUETS F, FREIXA M, SURINACH M; 1993. Carta arqueològica de la comarca del Ripollès. Generalitat de Catalunya

FÀBREGAS, ESPADALER, MARTA; CASAS BLASI, JOAN; 2000. Memòria de la intervenció arqueològica d'urgència al Pla dels Ocells a Sant Quirze de Besora. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura (inèdit)

SERRALLONGA J; ESPADALER R, VILARDELL LL; 1990. *Sant Quirze de Besora. Imatges per una història*. Ajuntament de Sant Quirze de Besora

